

TCMB		
İHRACAT VE DÖVİZ KAZANDIRICI HİZMETLER REESKONT KREDİSİ		
UYGULAMA TALİMATI -EK MADDE 1		
Fıkra No	24.07.2023 TARİHİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİĞİ İŞLENMİŞ İÇERİK	24.07.2023 TARİHİ ÖNCESİ İÇERİK
1	<p>(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bu madde kapsamında Türk lirası üzerinden düzenlenen ticari senetler karşılığında kullanılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanlarına, reeskont oranı olarak;</p> <p>a) 90 güne kadar vadelerde Merkez Bankası politika faiz oranından 100 baz puan indirilmesi sonucunda kalan faiz oranına, b) 91 ila 180 gün arası vadelerde Merkez Bankası politika faiz oranından 50 baz puan indirilmesi sonucunda kalan faiz oranına, c) 181 ila 720 gün arası vadelerde Merkez Bankası politika faiz oranına, eşit kar payı oranı uygulanır.</p>	<p>(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Türk lirası üzerinden düzenlenen ticari senetler karşılığında kullanılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredilerine, reeskont oranı olarak;</p> <p>a) 90 güne kadar vadelerde Merkez Bankası politika faiz oranından 300 baz puan indirilmesi sonucunda kalan faiz oranı, b) 91 ila 180 gün arası vadelerde Merkez Bankası politika faiz oranından 200 baz puan indirilmesi sonucunda kalan faiz oranı, c) 181 ila 720 gün arası vadelerde Merkez Bankası politika faiz oranından 100 baz puan indirilmesi sonucunda kalan faiz oranı, uygulanır.</p>
2	<p>(2) Türk lirası üzerinden düzenlenen senetler karşılığında ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı kullanacak firmaların, toplamda en az finansman tutarına karşılık gelen tutarda ihracat bedeli döviz satışının yapılması kaydıyla, finansman vadesi boyunca;</p> <p>a) Merkez Bankası İhracat Genelgesi kapsamında düzenletecekleri tüm İBKB'lerin Merkez Bankası İhracat Genelgesinin ek 1 inci maddesi hükmü kapsamındaki yükümlülüğünü yerine getirmesi gereklidir.</p> <p>b) Döviz kazandırıcı hizmet gelirlerinin; Görünmeyen İşlemlere İlişkin 13 Ocak 2000 tarih ve 2000/YB-4 sayılı Genelgenin 20 nci maddesi kapsamında satılmasını taahhüt etmesi gereklidir.</p> <p>c) Merkez Bankası İhracat Genelgesi hükümleri kapsamında İBKB düzenleme yükümlülüğünden istisna tutulan ihracatçı firmaların, finansman vadesi boyunca elde ettikleri ihracat gelirlerinin en az %40'ının Merkez Bankasına satılmasını taahhüt etmesi gereklidir.</p> <p>d) Döviz kazandırıcı hizmet sunan firmalar bu madde kapsamında finansman vadesi boyunca elde ettikleri döviz kazandırıcı hizmet gelirleri toplamına ilişkin Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler tarafından onaylanmış</p>	<p>(2) Kullanılan kredinin geri ödemesi öncesinde firma kredi tutarına karşılık gelen ihracat bedeli döviz aracı banka kanalıyla Merkez Bankasına satar. Bu kapsamda yapılan döviz satışlarının kısım kısım gerçekleştirilmesi mümkündür. Kısım kısım satışı yapılan işlemlerin takibi aracı bankaca yapılır ve kredi vadesinde satılan döviz toplamının kredi tutarına karşılık gelen döviz tutarını karşılayıp karşılamadığı konusunda aracı bankaca Kambiyo Mevzuatı ve Krediler Müdürlüğüne elektronik ortamda bilgi verilir. Söz konusu dövizin satışı bu Talimatın 13/B maddesinde belirtilen esaslara göre yapılır</p>

	<p>Bilançosunu ve bu Bilançoda yer alan yabancı para cinsi yurt dışı satış toplamının en az %40'ı tutarında döviz satışının yapıldığını gösteren döviz alım belgelerini ibraz eder.</p>	
3	<p>(3) Bu madde kapsamında finansman kullanan firmalar finansman vadesi boyunca, ithalat ödemeleri için yapacakları döviz alımları haricinde, döviz satın almayacaklarını taahhüt ederler.</p>	<p>(3) Türk lirası üzerinden düzenlenen senetler karşılığında ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredisi kullanacak firmaların, toplamda en az kredi tutarına karşılık gelen tutarda ihracat bedeli döviz satışının yapılması kaydıyla, kredi vadesi boyunca; a) Merkez Bankası İhracat Genelgesi kapsamında düzenletecekleri tüm İBKB'lerin Merkez Bankası İhracat Genelgesinin ek 1 inci maddesi hükmü kapsamında en az %40'ının Merkez Bankasına satış yükümlülüğüne ek olarak, bu yükümlülük gereği döviz satışının yapıldığı tarihte en az %30'unun bir bankaya satılmasını ve ilk İBKB'nin düzenlenme tarihinden itibaren bir ay süreyle satışı yapılan döviz tutarının yeniden satın alınmamasını taahhüt etmesi, b) Döviz kazandırıcı hizmet gelirlerinin; Görünmeyen işlemlere ilişkin 13 Ocak 2000 tarih ve 2000/YB-4 sayılı Genelgenin 20 nci maddesi kapsamında en az %40'ının Merkez Bankasına ve bu aynı tarihte en az %30'unun bir bankaya satılmasını; ilk satış işlemi tarihinden itibaren bir ay süreyle satışı yapılan döviz tutarının yeniden satın alınmamasını taahhüt etmesi gereklidir. c) Merkez Bankası İhracat Genelgesi hükümleri kapsamında İBKB düzenleme yükümlülüğünden b) 91 ila 120 gün arası vadelerde Merkez Bankası politika faiz oranından 250 baz puan indirilmesi sonucunda kalan faiz oranı, c) 121 ila 180 gün arası vadelerde Merkez Bankası politika faiz oranından 200 baz puan indirilmesi sonucunda kalan faiz oranı, uygulanır. (2) Kullanılan kredinin geri ödemesi öncesinde firma kredi tutarına karşılık gelen ihracat bedeli döviz aracı banka kanalıyla Merkez Bankasına satar. Söz konusu dövizin satışı bu Talimatın 13/B maddesinde belirtilen esaslara göre yapılır. (3) Türk lirası üzerinden düzenlenen senetler karşılığında ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredisi</p>

		<p>kullanacak; a) Mikro işletmeler ile küçük işletmelerin kredi vadesine kadar istihdam miktarını korumayı taahhüt etmesi halinde, b) Orta büyüklükteki işletmelerin kredi vadesine kadar toplam istihdam miktarını asgari 1 kişi artırmayı taahhüt etmesi halinde, c) KOBİ statüsü dışındaki firmaların kredi vadesine kadar toplam istihdam miktarını asgari 3 kişi artırmayı taahhüt etmesi halinde krediye uygulanan faiz oranında 100 baz puan indirim yapılır. İstisna tutulan ihracatçı firmaların ise en az kredi tutarına karşılık gelen tutarda olmak üzere, kredi vadesi boyunca elde ettikleri ihracat gelirlerinin en az %40'ının Merkez Bankasına ve aynı tarihte en az %30'unun bir bankaya satılmasını; ilk satış işlemi tarihinden itibaren bir ay süreyle satış yapılan döviz tutarının yeniden satın alınmamasını taahhüt etmesi gereklidir. d) Savunma sanayi veya havacılık sektöründe faaliyet gösteren firmaların en az kredi tutarına karşılık gelen ihracat bedeli dövizin kredi vadesine kadar Merkez Bankasına satılmasını taahhüt etmesi gereklidir. e) Söz konusu taahhüde ilişkin olarak, firma kredi vadesi boyunca düzenlediği tüm İBKB'leri ve bu İBKB tutarlarının %70'ini sattığını gösteren döviz alım belgelerini kredi vadesinde aracı bankaya sunar ve sunulan dışında bu dönem düzenlenen başka bir İBKB olmadığına dair yazılı beyan verir. Döviz kazandırıcı hizmet sunan firmaları bu madde kapsamında yalnızca kredi vadesi boyunca elde ettikleri döviz kazandırıcı hizmet gelirleri toplamına ilişkin Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler tarafından onaylanmış Bilançosunu ve bu Bilançoda yer alan yabancı para cinsi yurt dışı satış toplamının en az %70'i tutarında döviz satışının yapıldığını gösteren döviz alım belgelerini ibraz eder. f) Bu fıkra kapsamında kullanılan kredilere bu maddenin ikinci ve onuncu fıkrası hükümleri uygulanmaz</p>
4	(4) Türk lirası reeskont finansmanlarının döviz karşılıklarının hesaplanmasında finansman kullanım tarihinde saat 11:00'de Merkez Bankasınca hesaplanacak döviz satış kuru kullanılır.	(3) Türk lirası üzerinden düzenlenen senetler karşılığında ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredisi kullanacak firmaların, toplamda en az kredi tutarına karşılık gelen tutarda ihracat bedeli döviz satışının yapılması kaydıyla, kredi vadesi boyunca; a) Merkez Bankası

	<p>İhracat Genelgesi kapsamında düzenleyecekleri tüm İBKB'lerin Merkez Bankası İhracat Genelgesinin ek 1 inci maddesi hükmü kapsamında en az %40'ının Merkez Bankasına satış yükümlülüğüne ek olarak, bu yükümlülük gereği döviz satışının yapıldığı tarihte en az %30'unun bir bankaya satılmasını ve ilk İBKB'nin düzenlenme tarihinden itibaren bir ay süreyle satışı yapılan döviz tutarının yeniden satın alınmamasını taahhüt etmesi, b) Döviz kazandırıcı hizmet gelirlerinin; Görünmeyen işlemlere ilişkin 13 Ocak 2000 tarih ve 2000/YB-4 sayılı Genelgenin 20 nci maddesi kapsamında en az %40'ının Merkez Bankasına ve bu aynı tarihte en az %30'unun bir bankaya satılmasını; ilk satış işlemi tarihinden itibaren bir ay süreyle satışı yapılan döviz tutarının yeniden satın alınmamasını taahhüt etmesi gereklidir. c) Merkez Bankası İhracat Genelgesi hükümleri kapsamında İBKB düzenleme yükümlülüğünden b) 91 ila 120 gün arası vadelerde Merkez Bankası politika faiz oranından 250 baz puan indirilmesi sonucunda kalan faiz oranı, c) 121 ila 180 gün arası vadelerde Merkez Bankası politika faiz oranından 200 baz puan indirilmesi sonucunda kalan faiz oranı, uygulanır. (2) Kullanılan kredinin geri ödemesi öncesinde firma kredi tutarına karşılık gelen ihracat bedeli dövizini aracı banka kanalıyla Merkez Bankasına satar. Söz konusu dövizin satışı bu Talimatın 13/B maddesinde belirtilen esaslara göre yapılır. (3) Türk lirası üzerinden düzenlenen senetler karşılığında ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredisi kullanacak; a) Mikro işletmeler ile küçük işletmelerin kredi vadesine kadar istihdam miktarını korumayı taahhüt etmesi halinde, b) Orta büyüklükteki işletmelerin kredi vadesine kadar toplam istihdam miktarını asgari 1 kişi artırmayı taahhüt etmesi halinde, c) KOBİ statüsü dışındaki firmaların kredi vadesine kadar toplam istihdam miktarını asgari 3 kişi artırmayı taahhüt etmesi halinde krediye uygulanan faiz oranında 100 baz puan indirim yapılır. İstisna tutulan ihracatçı firmaların ise en az kredi tutarına karşılık gelen tutarda olmak</p>
--	--

		<p>üzere, kredi vadesi boyunca elde ettikleri ihracat gelirlerinin en az %40'ının Merkez Bankasına ve aynı tarihte en az %30'unun bir bankaya satılmasını; ilk satış işlemi tarihinden itibaren bir ay süreyle satışı yapılan döviz tutarının yeniden satın alınmamasını taahhüt etmesi gereklidir. d) Savunma sanayi veya havacılık sektöründe faaliyet gösteren firmaların en az kredi tutarına karşılık gelen ihracat bedeli dövizin kredi vadesine kadar Merkez Bankasına satılmasını taahhüt etmesi gereklidir. e) Söz konusu taahhüde ilişkin olarak, firma kredi vadesi boyunca düzenlediği tüm İBKB'leri ve bu İBKB tutarlarının %70'ini sattığını gösteren döviz alım belgelerini kredi vadesinde aracı bankaya sunar ve sunulan dışında bu dönem düzenlenen başka bir İBKB olmadığına dair yazılı beyan verir. Döviz kazandırıcı hizmet sunan firmaları bu madde kapsamında yalnızca kredi vadesi boyunca elde ettikleri döviz kazandırıcı hizmet gelirleri toplamına ilişkin Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler tarafından onaylanmış Bilançosunu ve bu Bilançoda yer alan yabancı para cinsi yurt dışı satış toplamının en az %70'i tutarında döviz satışının yapıldığını gösteren döviz alım belgelerini ibraz eder. f) Bu fıkra kapsamında kullanılan kredilere bu maddenin ikinci ve onuncu fıkrası hükümleri uygulanmaz</p>
5	(5) Türk lirası üzerinden düzenlenen senetler karşılığında kullanılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanına ilişkin ihracat bedeli döviz satışı taahhüdüne ilişkin işlemler bu Uygulama Talimatının 13/B maddesinde belirtilen esaslara göre yapılır.	(5) Türk lirası üzerinden düzenlenen senetler karşılığında kullanılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredisine ilişkin ihracat bedeli döviz satışı taahhüdüne ilişkin işlemler bu Uygulama Talimatının 13/B maddesinde belirtilen esaslara göre yapılır.
6	(6) Bu madde kapsamında daha önce ihracat bedeli satış taahhüdü karşılığı kullanılmış olan reeskont finansmanlarında satışı yapılacak ihracat bedeli dövizle ilişkin işlemler bu madde ile birlikte bu Uygulama Talimatının geçici 3 üncü maddesi hükümlerine göre gerçekleştirilir.	(6) Bu madde kapsamında daha önce ihracat bedeli satış taahhüdü karşılığı kullanılmış olan reeskont kredilerinde satışı yapılacak ihracat bedeli dövizle ilişkin işlemler bu madde ile birlikte bu Uygulama Talimatının geçici 5 inci maddesi hükümlerine göre gerçekleştirilir.
7	(7) Türk lirası üzerinden düzenlenen senetler karşılığında kullanılan reeskont finansmanlarında aracı bankalarca	(7) Türk lirası üzerinden düzenlenen senetler karşılığında kullanılan reeskont kredilerinde aracı bankalarca krediye

	<p>finansmana uygulanacak yıllık komisyon oranı KOBİ statüsündeki firmalara kullanılacak finansmanlar için azami 200 baz puan, diğer firmalara kullanılacak finansmanlar için azami 100 baz puanı geçemez.</p>	<p>uygulanacak yıllık komisyon oranı 100 baz puanı geçemez.</p>
8	<p>(8) Türk lirası üzerinden düzenlenen ticari senetler karşılığında kullanılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı tutarlarının harcanabileceği alanlar; çalışanlara yapılan ücret ödemeleri, hammadde ve ara mal tedarikçilerine olan borçlar, ithalat ödemelerine ilişkin transferler, nakliyat, sigorta ve navlun gibi ihracata ilişkin hizmet alımları ile yatırım malı ve makine alımları kapsamında firmalara yapılan ödemeler, kira ödemeleri, elektrik, su ve doğalgaz faturası ödemeleri, vergi ödemeleri ve SGK prim ödemeleri ile bu fıkradaki harcama alanlarına benzer ödemelerdir. Bu fıkra kapsamında ithalat ödemelerine ilişkin transferler hariç olmak üzere sadece Türk lirası cinsinden borçlara ve harcamalara ilişkin belgeler kabul edilir. Bu fıkra kapsamında:</p> <p>a) Finansman tutarları aracı bankaca firma adına bir bloke hesaba aktarılır. Aracı banka kendisine ibraz edilen belgenin söz konusu harcama alanları kapsamında olup olmadığını doğrudan veya Kambiyo Mevzuatı ve Krediler Müdürlüğü görüşünü alarak tespit eder. Ayrıca, aracı banka firmaca ibraz edilen belgedeki borç ve harcama tutarının Türk lirası cinsinden olup olmadığını kontrol eder.</p> <p>b) Harcama alanlarına ilişkin olduğu tespit edilen belgelere istinaden aracı bankaca doğrudan belge konusu ödemenin yapılacağı gerçek kişi, firma veya kamu kurumunun hesabına belgede belirtilen tutar transfer edilir. Ödemenin doğrudan transferinin mümkün bulunmadığı hallerde, ödeme işlemi ilgili tutarın başka bir bankaya gönderilmesi ve bu banka aracılığı ile alıcı hesabına aktarılması suretiyle gerçekleştirilebilir. Ödemenin yapılacağı hesap bilgileri firma tarafından aracı bankaya bildirilir. Reeskont finansmanı tutarlarının bu fıkrada belirtilen harcama alanlarına yönelik ödemelerde kullanılmasının kontrol ve</p>	<p>(8) Türk lirası üzerinden düzenlenen ticari senetler karşılığında kullanılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredisi tutarları, firmalar tarafından Türk lirası cinsinden olması kaydıyla çalışanlara yapılan ücret ödemeleri, hammadde ve ara mal tedarikçilerine olan borçlar, nakliyat, sigorta ve navlun gibi ihracata ilişkin hizmet alımları ile yatırım malı ve makine alımları kapsamında firmalara yapılan ödemeler, kira ödemeleri, elektrik, su ve doğalgaz faturası ödemeleri, vergi ödemeleri, SGK prim ödemeleri ile bu fıkradaki harcama alanlarına benzer ödemelerde harcanabilir. Bu fıkra kapsamında: a) Kredi tutarları aracı bankaca firma adına bir bloke hesaba aktarılır. Aracı banka kendisine ibraz edilen belgenin söz konusu harcama alanları kapsamında olup olmadığını doğrudan veya Kambiyo Mevzuatı ve Krediler Müdürlüğü görüşünü alarak tespit eder. Ayrıca, aracı banka firmaca ibraz edilen belgedeki borç ve harcama tutarının Türk lirası cinsinden olup olmadığını kontrol eder. b) Harcama alanlarına ilişkin olduğu tespit edilen belgelere istinaden aracı bankaca doğrudan belge konusu ödemenin yapılacağı gerçek kişi, firma veya kamu kurumunun hesabına belgede belirtilen tutar transfer edilir. Ödemenin doğrudan transferinin mümkün bulunmadığı hallerde, ödeme işlemi ilgili tutarın başka bir bankaya gönderilmesi ve bu banka aracılığı ile alıcı hesabına aktarılması suretiyle gerçekleştirilebilir. Reeskont kredisi tutarlarının bu fıkrada belirtilen harcama alanlarına yönelik ödemelerde kullanılmasının kontrol ve tespitine ilişkin tüm sorumluluk aracı bankalardadır.</p>

	tespitine ilişkin tüm sorumluluk aracı bankalardadır.	
9	<p>(9) Bu madde kapsamında kullanılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı konusu ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere ilişkin taahhüdün kısmen veya tamamen gerçekleştirilememesi halinde; bu taahhüdün gerçekleştirilemeyen kısmına, finansmana uygulanan kar payı oranına 300 baz puan ilave edilerek hesaplanacak kar payı oranı üzerinden yaptırım uygulanır. Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtildiği şekilde ihracat bedeli döviz satışı yapılmaması veya bu maddenin üçüncü fıkrası kapsamındaki taahhüdün yerine getirilmemesi halinde söz konusu finansmana 300 baz puan yaptırım uygulanır. Bu madde kapsamında ihracat bedeli döviz satışını gerçekleştirilmeyen firmalara finansmanın vade tarihinden itibaren bir yıl boyunca reeskont finansmanı kullanılmaz.</p>	<p>(9) Türk Eximbank aracılığıyla Türk lirası üzerinden düzenlenen ticari senetler karşılığında kullanılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredilerine bu maddenin sekizinci fıkrası hükümleri uygulanmaz. Türk Eximbank, ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredisi tutarlarının sadece firmaların Türk lirası cinsinden borç ve harcamalarının finansmanında kullanılacağına yönelik olarak firmadan taahhütname alır. Reeskont kredisi ihracat bedeli döviz satışı taahhüdüne ilişkin işlemler bu Uygulama Talimatının 13/B maddesinde belirtilen esaslara göre yapılır. (8) Bu madde kapsamında daha önce ihracat bedeli satış taahhüdü karşılığı kullanılmış olan reeskont kredilerinde satışı yapılacak toplam ihracat bedeli tutarı her biri kredi tutarına karşılık gelen döviz tutarı kadar olmak şartıyla kısım kısım ödenebilir. Kredi vadesi boyunca ilave ihracat bedeli döviz satışı taahhüdü bulunan kredi kullanımlarında, satışı yapılacak tutarın en az kredi tutarına karşılık gelen kısmının kullanım tarihinden itibaren iki ay içerisinde, kalan taahhüt tutarının en az kredi tutarına karşılık gelen kısmının ise kullanım tarihinden itibaren altı ay içerisinde satılması gereklidir. Bu fıkra kapsamında yapılacak döviz satışlarının her koşulda en geç kredi vadesine kadar tamamlanması zorunludur. (9) Türk lirası üzerinden düzenlenen senetler karşılığında kullanılan reeskont kredilerinde aracı bankalarca krediye uygulanacak yıllık komisyon oranı 100 baz puanı geçemez. Tutarlarının taahhütnameye uygun olarak kullanılmasının kontrol ve tespitine ilişkin tüm sorumluluk Türk Eximbank'a aittir.</p>
10	<p>(10) Bu madde kapsamında Türk lirası üzerinden düzenlenen ticari senetler karşılığında kullanılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanlarına; bu Uygulama Talimatı kapsamında yabancı para üzerinden düzenlenen ticari senetler karşılığında</p>	<p>(10) Türk lirası üzerinden düzenlenen ticari senetler karşılığında kullanılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredisinin geri ödemesi, bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şekilde firmanın ihracat veya döviz kazandırıcı hizmetten elde ettiği bedellerin Merkez Bankasına satılması</p>

	kullandırılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanlarına özel olarak belirtilen hükümler dışındaki tüm hükümler Türk lirası cinsi ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanlarına da kıyasen uygulanır.	suretiyle elde edilen Türk lirası tutarlarla yapılır.
--	--	---